Communicatie over SOLK in de huisartsenpraktijk: een literatuurstudie

Haio: POORTMANS Renee , U.A.
Promotor: BOMBEKE Katrien , U.A.
Praktijkopleider: VAN HOVE Daniel

Context: Somatisch Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten (SOLK) worden gedefinieerd als aanhoudende klachten waarvoor bij medisch onderzoek geen afdoende verklaring kan worden gevonden. Huisartsen worden hier frequent mee geconfronteerd. In de regel is er sprake van herhaalde en tijdrovende consultaties voor vaak vage klachten, waarbij geleidelijk gevoelens van irritatie bij zowel de huisarts als bij de patiënt de bovenhand kunnen krijgen.

Onderzoeksvraag: Wat is de beste vorm van communicatie (kennis, vaardigheden en attitude) in de huisartsenpraktijk tijdens het consult met patiënten met SOLK, om tot een optimale zorg te komen op vlak van de zorgrelatie en het therapeutisch beleid? Welke communicatiemodellen en -aanbevelingen zijn in de literatuur voorhanden?

Methode: Als startpunt voerde ik een eerste verkennende literatuursearch uit met behulp van de NHG standaard SOLK en de referenties hiervan. Vervolgens heb ik zoektermen gedistilleerd uit relevante artikels. Deze werden geformuleerd met behulp van MeSH-termen en tekst-zoekwoorden en gecombineerd tot een search-string. Hiermee doorzochten we de database PubMed. Na selectie van de kernartikels werden deze verder verwerkt tot een overzichtelijke leidraad, aangevuld met een selectie van de overige referenties, (praktijk)ervaring, het symposium 'Het moeilijke lichaam. Van lichaamslast naar levenslust, hoe vinden we onze weg'? en de presentaties met feedback tijdens de seminaries.

Resultaten: De zoektocht door de database PubMed leverde 267 artikels op. Met behulp van een aantal selectiecriteria werd het aantal artikels vernauwd tot 19 studies. Een deel van deze studies bracht een concreet model naar voren, andere artikels voorzagen een algemene beschrijving van communicatieve situaties. Globaal bekeken tonen de diverse artikels, de Nederlandse NHG-richtlijn, de praktijk, en andere informatiebronnen verschillende raakvlakken wat de analyse en de benadering van SOLK betreft. Deze relevante informatie werd herwerkt tot een communicatieve leidraad voor consultaties met patiënten met SOLK. Doorheen het consult zit een rode draad verweven (nl. nonverbale communicatie en empathie). Vervolgens maakten we een onderscheid in deze studie tussen verbale, nonverbale en praktische zaken. Tevens worden enkele voorbeeldvragen en -zinnen verwerkt en enkele accenten gelegd op mogelijke knelpunten.

Conclusie: Een duidelijke communicatie is van erg groot belang in de huisartsenpraktijk. Deze dient aangepast te worden voor de benadering van patiënten met SOLK. Het voorgestelde model maakt het mogelijk om dankzij een kwaliteitsvolle communicatie tot een goede verstandhouding tussen huisarts en patiënten met SOLK te komen en op deze wijze op termijn kosten en tijd te sparen.